

SOBOL

MERLE

ROAN

SILVER

SOBOL (neštandardné sfarbenie FCI, AKC)

Sobolí a sobolobieli americkí kokeršpanieli...sú veľmi atraktívni svojím zvláštnym sfarbením, väčšinou takmer dokonalí v type, a nie je ich tak málo, ako by sme si mysleli.

Sobolia farba srsti sa popisuje ako výskyt tmavých chlpkov nad základnou farbou srsti. To znamená, že keď vytrhneme jeden chlpek, pri koreni bude svetlý a jeho koniec bude tmavý.

Sobol môže byť čierny, kde srst pri koreni je plavá (všetkých odtieňov blond) a konček čierny. Takisto môže byť sobol hnedý, kde konček chlpu je čokoládový/hnedý.

Čierny sobol má vždy čierny pigment nosa a hnedý sobol hnedý pigment nosa. Existuje aj viacfarebná varieta – tak ako je čiernobiely alebo hnedobiely koker, tak je aj sobolo biely koker.

čierny sobol

hnedý sobol

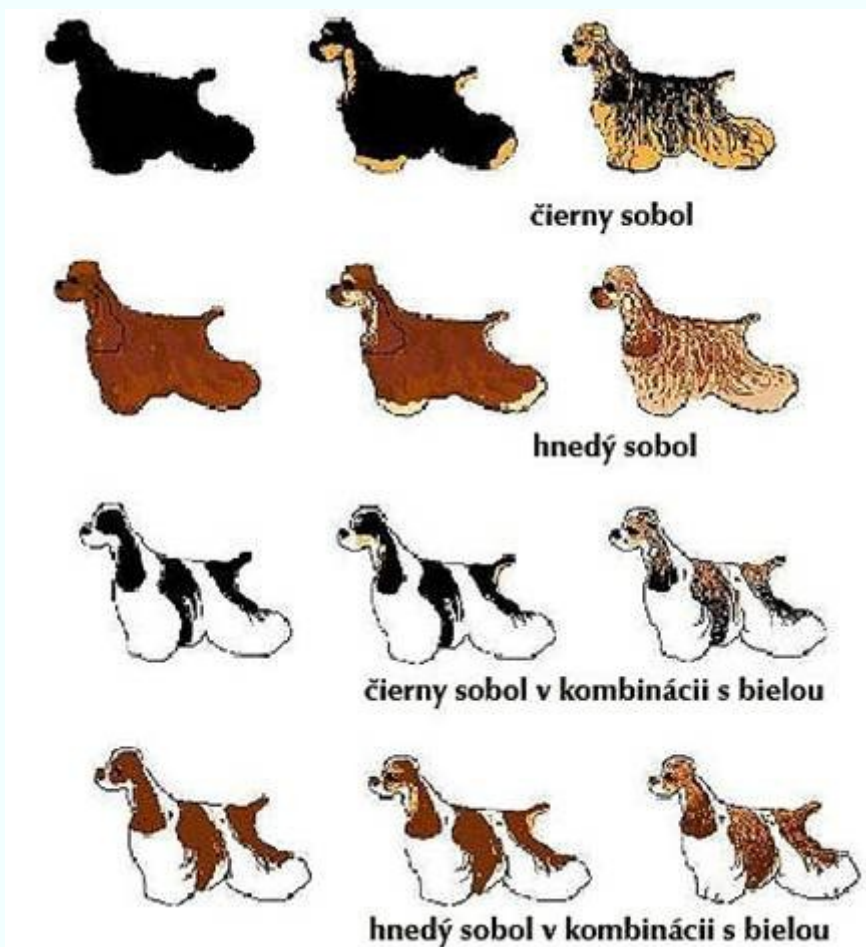
Názov „sobolia“ dostala táto farba v 30. rokoch od Dr. Phillipsa. V histórii sa v literatúre stretávame s názvami sobolohnedá, mahagónová alebo „iná červená“.

Aké sa rodia šteniatka?

Môžu byť čierne, čierne s pálením, hnedé, hnedé s pálením, hnedobiele, čiernobiele, tricolor, hnedobiele s pálením.

Po odrastení chlpy sa nám odкрýva spodná vrstva a zistíme, že šteniatka sú sobolie.

Sobolia farba sa mení s dospievaním. Niekedy sa dá farba ťažko identifikovať.

V amerických chovoch tieto farby nie sú výnimočné. Rovnako veľa hnedých a hnedobielych kokrov nesie sobolí gén dlhé generácie. Sobolí gén sa nikdy nestratí, môže sa len „skryť“.

Pokúsime sa laicky vysvetliť, čo je to sobolí gén. Mohol by sa nazvať ako „porucha pálenia“ alebo „divoké pálenie“.

Čierny sobol – čierny pes s pálením sa stal čiernym sobolom poruchou génu pálenia. Obdobne je to s hnedou farbou a tzv. hnedým sobolom, a samozrejme, v kombinácii s bielou farbou hovoríme o sobolobielom.

Zjednodušene môžeme povedať, že z „pokazeného“ pálenia vznikol sobol.

Opakujeme, sobolí gén sa nikdy nestratí!

čierny sobol v troch týždňoch a v troch rokoch

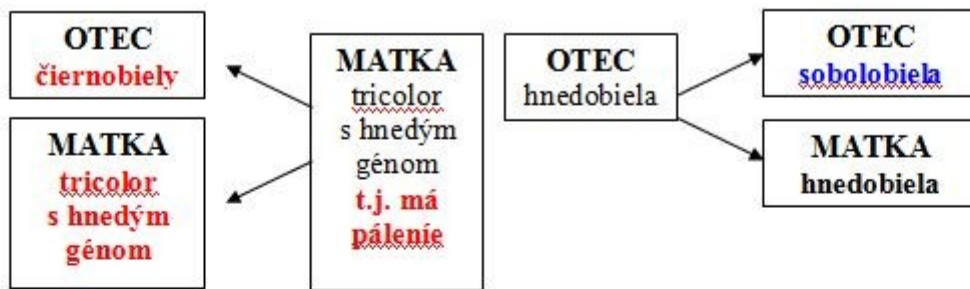
Čo robiť, keď nechceme mať sobolí gén v svojich líniah?

Použijeme slová chovateľky Francis Greer: „Ak nechceš mať sobolov vo svojej línii, musíš kryť pálených s pálenými (alebo tricolor s tricolorom).“

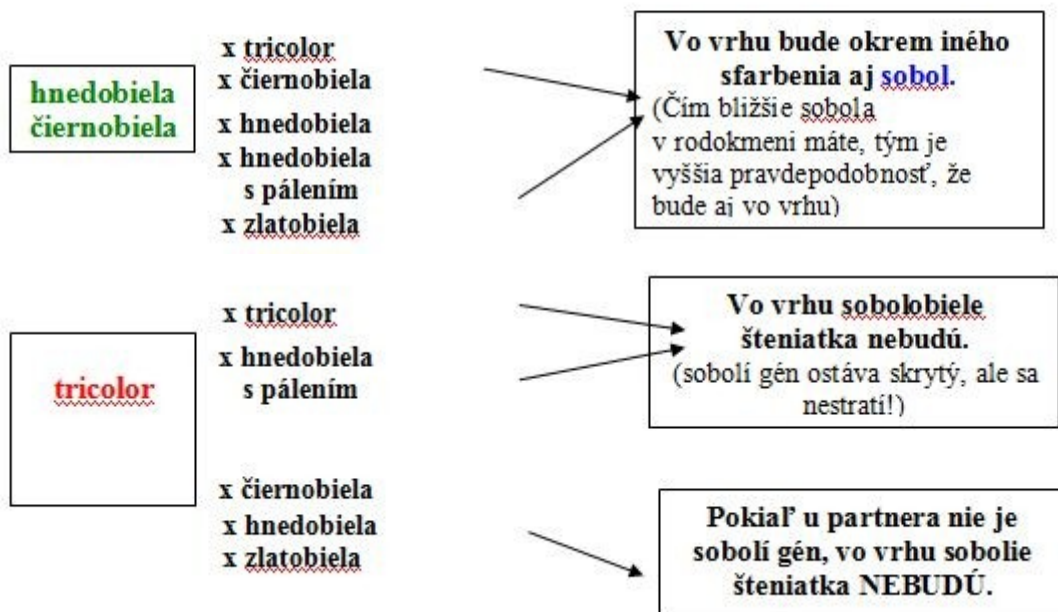
V praxi to znamená, že ak budú rodičia čierny s pálením x čierny s pálením, čierny s pálením x hnedý s pálením, hnedý s pálením x hnedý s pálením, tricolor x tricolor, tricolor x hnedobiely s pálením, hnedobiely s pálením x hnedobiely s pálením, sobolie gény sa skryjú (ale nestratia). U páleného potomka v spojení s ďalším páleným ostane sobolí gén skrytý. V spojení s nepáleným jedincom sa sobolí gén opäť ukáže. „Sobolí gén nikdy neodíde“, aj to sú slová chovateľky Francis Greer.

Príklad:

ŠTENIATKA

Pre lepšie pochopenie konkrétny rodokmeň psa Ch. Räuberlein´s Winter Dream:

<p>Ch. B-Mac's TREASURE ISLAND</p> 	<p>Ch. Roadshow's BOLD LOOK</p> 	<p>Ch. Roadshow-N-LEGACEE OBSESSION</p>
	<p>Ch. B-Mac's LITTLE MERMAID</p> 	<p>Ch. Roadshow's-Sirius' STARSTRUCK</p>
		<p>Ich. B-Mac's QUICK DRAW McGRAW</p>
	<p>Ch. My Game's MADE IN HEAVEN</p> 	<p>Ch. Derano's TRI TO BEGAY</p>
<p>Ch. Derano's MOLLY BROWN</p> 		
<p>Ch. Derano's PLAYING MY GAME</p> 		<p>Ich. Empire's BROOKLIN DODGER</p>
		<p>Ch. Derano's WINTER STAR</p>

Pes Ch. Begays Color Me Badd je farby sobolobielej. Jeho syn Derano´s Tri To Begay je farby tricolor, čo znamená, že u neho sa sobolie pálenie zastavilo a jeho potomkovia nemôžu byť sobolí. Sobolých jedincov by dal jedine v prípade, že sučka, ktorú kryl je bez pálenia (tj čiernobiela, hnedobiela, zlatobiela, čierna, hnedá, blond) a má za sebou sobolí gén.

Preto rovnako pes Räuberlein´s Winter Dream nedával sobolobiele šteniatka. U neho sa sobolí gén zastavil (skryl) u predka Ch. Derano´s Tri To Begay. Räuberlein´s Winter Dream však dal sobolie šteniatko s hnedobiелou sučkou, ktorá mala hnedobieleho otca a sobolobieleho dedka, v matkinej línii sa sobolí gén nenachádzal. Keby jej otec bol hnedobiely s pálením, zo spojenia s Räuberlein´s Winter Dream by sa sobolie šteniatka NIKDY nenarodili.

Teraz sa ešte trošku vrátime do histórie, odkiaľ soboly pochádzajú.

Sobol bol „vypátraný“ začiatkom 20. storočia, kedy v skorých plemenných knihách AKC mohol chovateľ zaregistrovať psa akejkoľvek farby, a v tomto prípade bol sobol väčšinou zapísaný ako mahagónový. Niekedy aj soboly súťažili na výstavách v USA, avšak koncom 70. rokov nastala zmena a priaznivci sobolov v USA boli prinútení opustiť výstavné kruhy. Niekoľkokrát sa pokúšali vrátiť sobolov späť. Dodnes sa im to nepodarilo (naposledy upravovaný platný štandard je z roku 1993). Sobola môžete vidieť vo výstavných kruhoch v Kanade a v Anglicku, a to v hojnom počte.

Čo sa týka zdravia, sobol je na tom rovnako ako ostatné farebné variety. Nebola preukázaná ani dokázaná žiadna spojitosť medzi zdravím a touto farbou.

PS na záver: Pred pár rokmi sa v chovateľskej stanici pani Ivony Justovej objavil nádherný sobolobiely pes. Volal sa Valiant z Nového parku. Napriek tomu, že sa každému rozhodcovi páčil, jeho prezentácia na výstavách bola rozporuplná. Niektorí ho diskvalifikovali, iní posúdili bez poradia (akoby „mimo konkurencie“), no u našich susedov – v Maďarsku a Rakúsku získal dokonca 2 x titul res. CACIB.

Valiant z Nového parku

Zdroje, z ktorých boli čerpané informácie:

The Cockerspaniel Leader, www.artistrycockers.com, www.celestialcockers.com, www.surfindogs.com/legend/index.htm,
www.keryercockers.com

Viera Vítková, Jana Vallová, 2013